

Szerkesztőség:

Kényes utca 175.

Kiadóhivatal:

Salétrom-utca 1189.

Nagy M. könyvnyomda

Hova az előfizetési és
hirdetési díjak küldendők

SZARVAS

TÁRSADALMI és SZÉPIRODALMI LAP.

Megjeleni hetente kétszer, vasárnap és csütörtökön reggel.

Előfizetési ár:

Félsz évre 5 frt — kr —
Félévre ... 2 frt 50 kr. —
Negyedévre 1 frt 25 kr. —
Egyes szám ára 5 kr. —

Hirdetések felvételnek: *Bécsben J. Danneberg I. Wolzeile 19. M. Dukas I. Wolzeile 6—8. Budapesten: Goldberger A. V. Váci-utca 9., Schvarcz Gyula Váci-utca 11., Eckstein Bernát fürdő-utca 4., Haasenstein és Vogler (Janus Gyula) Dorottya-utca 1. Blockner J. IV. Sütő-utca; Fischer J. D. IV. Hatvani-utca 1. Reuter ügynökség és a Magy. Távir. Iroda. Granátos-utca 8. Tenczer Gyula Szerecsen-utca 7., Misrachy E. V. Akadémia-utca 6. alatti hirdetési irodájában és helyben a kiadóhivatalban.*

Szarvas község újabb szabály-
rendeletei.

10. §.

A tűzoltáshoz szükséges vizet a község közkutjai az ártézi-kút s a holt körös szolgálhatja, tűzvész esetében azonban minden házbirtokos és bérlőkutjából a vízfordást megengedni köteleles.

11. §.

A nyári külső mezei munka idején alatt, midőn a közönség nagy része a közsegen kívül tartózkodik Julius 1-től Aug 31-ig alkonyattól virradtig a község házána két önkéntes tűzoltó teljesíti az óvszolgálatot napi 50 kr. díjért, mely a község pénztárából fedezendő.

12. §.

Ki a községben kifürt tűzvészt észreveszi, köteleles azt, azonnal a község házána a rendőrségnek tudom-

mására hozni. Mindazon által, hogy a e e entés halasztást ne szenvedjen, a legelső bejelentő 2 frt jutalomba részesítetik a közpénztárból azon esetben, ha a toronyőr a tüzet nem jelezte.

13. §.

Az evangélikus egyház tornyában éjjel és nappal két ór alkalmaztatik kik felváltva teljesítik az órszolgálatot és a támadó tüzet harangféltrevesésével s a rendőrségifanyával összekötött telephonnal azonnal jelezni tartoznak.

14. §.

A tűzriadó az ev. egyház harangjával jeleztetik, mely jelzést az egyházak valamennyi harangzóit átvenni tartoznak.

A toronyőrök nappal zászló kifüggesztése, éjjel pedig lámpás kifüggesztése által is tartoznak jelezni, melyik kerületben ütött ki a tűzvész. Ha a tűzvész az I-ső kerületben ütött ki,

a jelzés 1 harang kongatás ha a II-ik kerületben ütött ki, ugy a jelzés két harang kongatás által és így tovább jelzendő.

Az egyes kerületek szerinti jelezés között rövid szünet tartandó.

A jelzések minden toronyban mindaddig folytatandók míg a tűz elnem oltatott s a veszély meg nem szünt.

15. §.

A községi előjáróság, a rendőrbiztos rendőrségével s az önkéntes tűzoltó egyesület a mint a tűz kitörésével tudomást szerez köteleles azonnal a tűzoltó szerek helyszínére való szállításáról és a tűz lehető elhárításáról gondoskodni.

16. §.

A kéményseprők kötelelesek segítséggel együtt minden tűzvésznél jelen lenni és az oltásban a főparancsnok utasításai szerint részt venni.

TÁRCZA.

Mikor a vasutas mulat!

(Apróságok a vasuti élethől.)

A „SZARVAS” eredeti terebélye.

I.

A biki vasuti állomás főnöke maga elébe hivatta a vasuti málházót.

— János! Nekem fontos dolgaim vannak a városban s így nem lehetek itt a vonat érkeztekor. A pénztárnok ur, amint tudja, beteg s így majd csak maga fogja fogadni a vonatot.

Adja meg a harangjelt s ha valaki felőlém kérdezősködik mondja, hogy beteg vagyok. Megértette?

— Hát hiszen megérteni megértetlen, de hát ha valami ellenőr érkezik, mit csináljak?

— Arról nyugodt lehet, nem fog jönni senki!

A főnök ur erre elbocsátván a málházót, odament a táviróhoz s a következőket sürgönyözte a legközelebbi Kara állomásra: Kedves Laci! Fontos dolgaim vannak a városban, legy szives helyettem felvenni a kocsileosztást.

— Nagyon szivesen! volt a telegramm válasza.

— Patvarba is! gondolá magában Siky Kulmán az állomás főnök — csak nem fog most ellenőr jönni hiszen nem kaptam semmi értesítést. Pedig mi egymásnak megszoktuk telegrafálni, ha baj van. Így ha a veres hajú Bedák ellenőr jön azt egy V. betű jelzi, ha a rövidlátó Ráday van körülton azt meg egy B.

Ismét behívta a málházót.

— János! Ha a kalauz valamelyik első osztályu coupé előtt fog a vonat be-robogásakor állani akkor megjött az ellenőr ur. És akkor maga a vendéglős kocsiján lóhalkalaba váglasson be a Dübörgöbe, hogy engem értesítsen.

Ezzel a főnök ur még meg hagyván

hogy a vonat után a málházó az utolsó csukja be, gyalogszerrel neki indult a városnak.

Egy óra múlva a vonat eles felvashasította a levegőt. János a málházó megadta a harangjelt s figyelmesen tekintett a vonat lépcsőjére. A kalauz nem volt látható, tehát nincs baj.

Ezzel mint aki dolgát jól végzett a tett a kijarathoz a jegyeket beszedni.

Alig, hogy a vonat megállott az első osztályu coupék egyikéből kiszállott egy elegánsan öltözött ur s egyenesen a főnöki irodába ment. Nagy csudalkozására nem talált ott senkit. Leült ehát a diványra s várakozott.

Elmult öt percz elmult egy negyedóra de a főnök ur nem mutatkozott.

Órájára nézett.

— Öt percz múlva 7 óra 7 órakor van a kocsileosztás akkora csak bejön?

A 7 órát is elütötte, de a főnök ur még mindég késelt. A felhívást megadta a kocsileosztáshoz. Az ellenőr ur, ki a gép kopogásából is ügyesen olvasott, végig hallgatja a kocsileosztást s előre kéjeleg rajta

17. §.

Minden a község területén lévő arra alkalmas egyén köteles tüzeset alkalmával arra alkalmas cselédjét vízfordásra vödörrel a helyszínére kiküldeni s ha fogattal rendelkezik szükség esetén azt is rendelkezésre bocsájtani.

18. §.

Tűzoltásnál a fővezényletet az önkéntes tűzoltó testület főparancsnoka gyakorolja, kinek rendelkezéseit mindenki teljesíteni tartozik.

19. §.

A tűzvész színhelyén a vagyon és közbiztonsági felügyeletet a m. kir. csendőrség a községi rendőrség, és a tűzoltóság gyakorolja.

20. §.

A tűzvész tovább terjedésének meggátlása czéljából épületek vagy egyéb tárgyak lebontása csak elkerülhetetlen szükség esetén rendelhető el a főparancsnok által.

Éjjeli tűzvész esetén a helyszínére vezető utcákon közvetlenül az utcára nyitó ablakok, kivilágítandók.

22. §.

A kigyult épületek szomszédjai és a szélirányaiban lévő házak tulajdonosai avagy bérlői kötelesek a házak padlásán vagy falán lévő minden nyílást lehetőleg elzárni, és vízkészletről gondoskodni, a házfedél gerinczét vízes szikra csapóval ellátva elfoglalni, hogy a tűz terjedése meggátoltassék.

23. §.

A tűzveszély elhárítván, s a tűz látszólag eloltván a községi bíróság a helyszínén a rendőr közeg felügye-

lete mellett a szükséghez képest fel-fogadott örökelt állított ki, kik éber figyelemmel tartoznak öröködni a nevelésben ujonnan keletkező tűzre s vagyonbiztonságra.

24. §.

A tűzveszély keletkezését előidéztet körülmények kinyomozandók és egyéb cselekmények vagy mulasztások iránti vizsgálat, a tűzrendészeti kormányrendelet 26-ik §-ához képest a községi bíróság első jegyző és rendőrbiztos által megejtendő s az erről jegyzőkönyv a járási hatósághoz nyomban beterjesztendő.

25. §.

Jutalom és segélyalap külön nem létesítetik, hanem a község költség előirányzatába felveendő az előző évek tapasztalata s a mutatkozó szükséghez képest bizonyos összeg melyből a kellő tűzoltó eszközök és felszerelvények szereztetnek be.

Ezen összegből gyógykezelteknek a szolgálatban megsérültek és segélyeztetnek azok kik tűzoltói minőségre keresetképtelenné váltak.

Jutalmaztatnak azok kik oltás alkalmával ruhában kárt szenvedtek, Azon tűzoltók kik tűzvész alkalmával annak áldozatul esnek, köz-költségen temettetnek el.

A segélyezés jótéteményétől kizártnak azok, kik önvétkük engedetlenség vagy ittasság folytán váltak tűzoltási szolgálatban keresetképtelenné.

A ki tűzfecskendővel vagy vizet telt hordóval legelsőnek jelenik meg a tűz színhelyén egyenként 1

forintól 5 forintig jutalomba részesül közpénztárból.

H I R E K.

— Vásárjaink ezentúl a régi gyakorlat szerint szombat, vasárnap és hétfőn fognak tartatni. A kereskedelemügyi miniszter ugyanis városunknak ebbeli kérelmét elfogadta. A következő vásár ekképen Junius hó. 23, 24 és 25-en fog megtartatni.

— Az ipartestület mint értesültünk — elhatározta hogy éjjeli vasúti közlekedésiránti felfolyamodásra fogja felkérni a városi előjáróságot. Ugyancsak nevezett testület átiratot intéz a képviselőtestülethez, melyben ez utóbbinak a járdák használatára vonatkozó s az iparosokra sérelmes határozatát megváltoztatni kéri. A képviselőtestület ugyanis eltiltotta a járdákon a kézi járművekkel való közlekedést mely tilalom folytán a téli évszakban a kézi járművekkel való közlekedés lehetetlen.

— Kinevezés. A kereskedelemügyi miniszter Ribárszky Pál szarvasi okleveles mérnököt végleges minőségű kir. segédmérnöknek nevezte ki.

— Békésmegye Kossuth Lajos érdemeit és emlékét jegyzőkönyvileg megörökíteni határozta és létesítendő szobrára 500 forintot szavazott meg.

— Utóállítás. A f. hó 28-ára kitűzött utóállítás a honvéd hadkiegészítő parancsnokság akadályoztatása folytán nem lesz megtartható, minélfogva a május havi 3-ik utóállítási nap e hó 26-ára kitűzetett ki.

— Az országgyűlési képviselő választók 1895 évre érvénnyel birandó névjegyzékének kiigazítására az öcsöd-szentandrás alkerületben az összeíró küldöttség a következőképen alakított meg: elnök Fejér Béla öcsödi, tagok Dóczi Mihály öcsödi és Fabó Emánuel szentandrás lakosok.

— Csongrád megye főispánja a «Szegei Napló» szerint legközelebb ki lesz ne-

hogyan most milyen jó fogást csinált. A legnagyobb mértékű hivatali hanyagsággal van dolga. Egy főnök, a ki a kocsielosztást elmulasztja. A kocsi elosztása megtörténvén jönnek a nyugtázások, az állomások sorba jelentik, hogy a jegyzőket felvették. Most következik Bike. Az ellenőr ur csudálkozva tapasztalja, hogy Bike is nyugtáz. De már erre dühbe jő. Hisz nincsen itt senki, a ki felvette volna a leosztást, mi a manó lehet ez! De nem azért ellenőr ő, hogy az ilyen dolgok felett soká tépelődjék. Elhallgatván a táviró megadja a jel Karára, hogy beszélni akar. Megkapja a viszonzelt.

— Ugyan kérem felvette helyettem a kocsit leosztást?

— Igen. Ime itt van: Bike Ab, Bc, 4 H.

— Elég! vágta utána a az ellenőr megzavarva a folytatást. Majd számolunk! Báday ellenőr.

Ezzel kiment a peronra körülnézni. nem talált egy telket sem. A máházó sem volt jelen, tudja az Isten hol járt.

Visszament az irodába és lefeküdt a diványra. Kivolt merülve a folytonos uta-

zástól s így jól esett neki a kis pihenés.

Alig egy negyed óra múlva nyílik az ajtó belép a főnök virágos jó kedvben.

A divány előtt egy íróasztal volt s így az ellenőrt a főnök nem láthatta.

Azonnal a táviróhoz sietett.

— Laci! Felvette helyettem a kocsit leosztást?

— Igen, de az ellenőr is ott van.

A főnök szét néz a szobába s az ijedségtől eltorzult arczczal mond jó estét a diványról szigorú ábrázattal felkelő ellenőrnek.

II.

A talaki állomáson vigan vannak Bogdrohy a raktárnok neve napját tartja Ott van az irodában az egész vasúti tisztség a főnök, a pénztárnok, a forgalmi tiszt, a raktárnok, a raktárfelügyelő, az a pálya felügyelő az üzlet és a pálya felügyelő gyakornok. Az író asztalok tele vannak boros palaczkokkal.

A vasutas nem szokott közönségesen mulatni, hanem ha hozzáfog, ember legyen aki mellőle ki nem dől. A főnök ur egyre biztatgatja a raktárnokot hogycsak bont-

unk, bontsunk, mert a vonat már nem-sokára itt lesz.

A raktárnok siet eleget tenni a köz-
őhajnak s bontogatja az üvegeket.

Épen szájánál van mindegyiküknek a pohár, mikor felhangzik a vonat érkezését jelző fütty.

A poharak a fogakhoz érve csilingelnek de azért mindenki lenyeli a pohár tartalmát.

— A forgalmi tiszt ur menjen ki, az a legjózanabb köztünk és fogadja a vonatot. Nekünk nem kötelességünk úgy sem kimenni — mondá a főnök.

A forgalmi tiszt egy kicsit nagyon is forgadozó állapotban kimén, de rögtön elhalványult képpel vissza támolyog:

— Az istenért rakják el az üvegeket a kalauz egy első osztályu coupé zárját fogja, itt az ellenőr!

A diszes kompánia sietségben a telegraf teleptartójába dugdossa az üres és telt üvegeket. A főnök ur becsukja a teleptartót és a kulcsot zsebre vágja.

Az ellenőr belép az irodába s kije-

vezve. Ezen forrás szerint Vadnay Andor belügyminiszteri osztálytanácsosnak van legtöbb kilátása a főispáni szék elnyerésére.

— Műkedvelői előadás Szt.-andrásan. Élvezetes estélyt nyújtott a jelenvolt közönségnek a Szt.-andrásai leányiskola növendékei által f. hó 17-én a népkör helyiségében sikerrel előadott három egy felvonásos szindarab: Álom az erdőben szinmű. A fehér ruha szinmű és Polcsvayné asszony végrendelete című vigjáték. Mindhárom darabot kifogástalan ügyességgel játszották valamennyi kis műkedvelő, hiba nélkül, pompás alakítással tanulta be szerepét mind megannyi eleven angyaloknak tüntek fel, a csinosan dekorált színpadon. Minden egyes szindarab végén lelkes tapsviharral tüntette ki a közönség őket. Az előadás sikerének érdeme, Streit Emma k. a. tanítónő és Bielek Zoltán gyógyszerész uré, kik mint rendezők, buzgó fáradsággal tanították be a kis műkedvelői társaságot. A jelen volt ottani és vidéki (képviseelve Csabacsüd Őcsöd, Szarvas) intelligens publikum, nagy meglepedés közepett és egy kellemes emlékekkel gazdagabban távozott, az előadás után. Az az ahogy is távozott mert előadás után táncmulatságot rögtönöztünk mely hajnali 5 óráig tartott. A táncmulatság befejezte után pedig, a szt.-andrásiak régen ismert barátságos vendégszeretetükben részesítették, a szomszéd községekből jelen volt ismerőseiket, kik megosztva több családdhoz voltak villásreggelire invitálva. Deuique ismét meggyőződünk arról, hogy a szt.-andrásai mulatságon mindig jól lehet mulatni. —y—

— A gyulai kerületi betegsegélyző pénztár igazgató-elnöksége ezennel közönségre teszi, hogy f. évi május hó 14-én d. e. 9 órára Gyulán a saját helyiségében tartatni szándékolt 1-ső évi rendes közgyűlése, a kiküldöttek részvétele miatt nem lévén határozatképes, megtartható nem volt. Az alapszabályok 27-ik §-ának negyedik bekezdése értelmében annak újabb határ-

lenti hogy részletes ügykezelési és anyagvizsgálatot tart.

— Épen jókor! gondolja magában a főnök.

Kezdi a távirda jegyzőkönyvén, melyet megjegyzés nélkül láttamoz. Ezután megvizsgálja a telegraphot.

— A gép nem jól működik, talán az áram gyenge? Mikor újították meg a telepet?

— Épen ma — felelé a főnök.

— Szinte hihetetlen Kérem a teleptartó kulcsát!

A főnök hátborsózdva adja át a kulcsot.

Az ellenőr kinyitja a teleptartó ajtaját és kimeresztett szemmel nézi az üres féltelt és bontatlan boros üvegek összehányt csoportját.

— No még ilyen telepet sem láttam! — mondá nevetve az ellenőr.

A vasutasok azonban tudták, hogy ennek a nevetésnek az árát még keservesen fogják máma megfizetni.

idejéül folyó évi június hó 3 ik napjának d. u. órája tüzetik ki, melyre a t. közgyűlési kiküldöttek azon megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy ezen közgyűlés az előbbi közgyűlés napi rendjére kitűzött tárgyak felett fog — tekintet nélkül a megjelentek számára — határozni, s hogy erre külön személyre szóló meghívók szétküldetni nem fognak. Gyulán, 1894. május 15-én. Az igazgató-elnökség: *Diósy Béla*, ig. titkár. *Sai József*, ig. elnök.

— Jótekonyczélú előadás. A szarvasi dalegyesület folyó évi május hó 27-én saját pénztára javára a szarvasi színpadon hangversenyt rendez, melyre a t. közönséget tisztelettel meghívja a rendezőség. Műsor a következő: 1. szám «Jelige» éneklő dalkar 2. szám A hegymanok éneklő dalkar 3. szám D. Alard 2-ik symphoniája 2) hegedűn zongora kíséret mellett játszó) Adám Rezső, Mázor Elemér és Benka Gyula urak. 4. szám. Népdalok éneklő dalkar. Ezt követi Incognitó Operette 1 felvonásban H. Wieser után németből fordította Podhraczký Lajos, zenéjét írta: Kipper H. Személyek A herceg Papszász Gyula ur Hencze, udvar mester Sinkovitz Pál ur Órdóvágyi, polgármester Gruber Géza ur Vinkli János, ács Liska Mihály ur Feslés, szabó Kuhn György ur Hajas, hentes Bezegh Samu ur, Vidor korcsmáros Lichtenverter A. úr. Ütleges, kovácsmester Zubevecz Pál ur, Hajlongi, lovász Liska János ur. A város őrseg káplárja Grósz Lambert ur, Városi szolga Zsuráffy Sándor ur, Városi tanácsosok: Pribelszky István, Oláh Miklós, Mocsóny József, Baginyi Pál: Slosszer János, Szvák Mihály, Bodnár Endre Mihálik Pál, Becsák Lajos, Valkovszky György, Brüller Ede, Laukó Mátyás, Petróczy Károly, Székely János, Sziráczy Gyula, Gáll Sándor urak. Nép, városőrseg. Történi Schöppnenstadt Idő 1777. Az operette nyitányát zongorán négykézre és harmoniumon előadják Adám Rezső, Benka Gyula és Lichtenverter Antal urak. Az operettét zongorán és harmoniumon előadják Adám Rezső, Benka Gyula és Lichtenverter Antal urak. Az operettét zongorán és harmoniumon kísérik Adám Rezső és Benka Gyula urak. Helyárak: Páholy 3 frt, Körszék 80 kr. Zártszék 60 kr. Földszinti állóhely 40 kr, Karzati ülőhely 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Kezdet pontban 8 órakor Felülfizetéseket köszönettel fogad és hírlapilag nyugtáz a rendezőség. Jegyek előre válthatók Szikes Antas ur kereskedésében. Az operette ének szövege kapható lesz az előadás napján a pénztárnál ára 10 kr. A páholy bérlők kéretnek ajegyeik iránt legkésőbb 25-ig dél előtt 12 óráig intézkedni.

— A vallás tanítása. Az iparos-, kereskedő-tanoncz- és a középkereskedelmi iskolákban eddig a vallást tanítandó tudvalevőleg csak fakultatív volt. Miután a serdülő fiataloknak ép ebben a korban van legnagyobb szüksége arra, hogy oktatása és nevelése vallás erkölcsös alapon történjék, Csákv miniszter elrendelte, hogy a nevezett iskolákban a vallást az új iskolai évtől kötelező legyen s azt hetenként egy órában fogják előadni.

— Népmozgalmi kimutatás az 1894 év első negyedéről. Született fiú 139, leány

128, összesen 267, Meghalt fi 91, nő 83 összesen 174. Szaporulat 93. Meghalt korán nézve 0—1 évig 25 fi 14 nő. 1—5 évig 24 fi 18 nő. 5—10.1 fi 5 nő. 10—15 évig 15—20 évig 3 fi 3 nő. 20—25 évig 1 fi 1 nő. 25—30 évig 2 fi 2 nő. 30-tól 35 évig 1 fi 3 nő, 35—40 évig 4 fi 5 nő 40—45 évig 4 fi 45—50 évig 5 fi 2 nő, 50—55 évig 2 fi 3 nő. 55—60 évig 1 fi 2 nő. 60—65 évig 4 fi, 6 nő 65—70 évig 7 fi 7 nő 70—75 évig 4 fi 4 nő, 75-től 80-ig 2 fi 2 nő 80—85 évig 1 fi 1 nő. Halalmentes nézve: Halvaszületett 5, Veleszületett betegség 3, Aszkor 4, Rággörös 6, Agykérlebb 11, Agyhüdes 7, Szajpenész 1. Hártás toroklob 6, Roncsolótoroklob 20, Hörglob 9 Tüdévérzés 1, Tüdőlob 17, Tüdővizeny 1, Tüdőlégdag 10, Gümökör 21, Szerviszivbaj 3, Szivhüdes 1, Bélhurut 9, Sárgaság 3. Háshártyalob 2. Vízkor 5. Aggkor 14, Influenza 1, Hagymáz 1. Basedorkór 1 Rák 3 Nehézkór 1 Ónakasztás 3, Megfagyás 1, Gerinczagysorvadás 1, Ismeretlen betegségben 3. Mint minden év első negyedében, úgy az idén is a légző szervek bántalmi voltak a tulnyomóak. Most azonban az öss es elhaltak 50 % teszik ki Hozzájárult, hogy a roncsolótoroklobb jarványilag uralkadott mely azonban az óvrendszabályok szigoru foganatosítása folytán csakhamár ellett fojtva. Ha össze hasonlítjuk a halottak számát az előző évek első negyedében elhaltakéval úgy folytonos csökkenés észlelhető és ezt egyedül a jó ivóvíz eredményezi.

CSARNOK.

Villámhárítók.

Írta: **Ludvig István** műgépész.

(Folytatás.)

Wall, Gary, Nollet és Minkner természettudósok elméletileg tudományosan kimutatták, miszerint a villám feltűnő hasonlóságot tüntet föl egy hatályos villanyozógép szikrájához. Frauklin Benjamin, de Romas, Charles tenyleges adatokat szolgáltatott erre az által, hogy egy folszálló sárkány segítségével ennek vezető-zsinorjain keresztül méternyi hosszú szikrákat csaltak ki a fellegekből és vezettek le a földre. Biót, Faraday, főképp az utóbbi kísérleteikkel, melyhez egy 12 lábnyi éllel bíró, kívülről énlomazzal bevont s a földtől elszigetelt kocka-szekrényt használtak kimutatták, miszerint a villanyosság csak a test fölületén székel, míg az önlomez útján kívülről villanyossággal hatályosan megtelt érc-kocka legcsekélyebb hatást mutatott a bensejében elhelyezett villám-mérőre. Nagyszámu hirneves tudós és tanár mint: Pouillet, Müller, Eisenlohr, Dove Kuhn, foglalkozott a villámhárító tökélyesítésével Mellens (belga), Zenger K. O. tanár (osztrák) közel két év tizeden keresztül folytatott kísérleteik és ezek alapján kifejtett villámhárító-rendszereik nyomán, mely rendszerek a szivóví elhelyezésére vonatkozó csekély mellékes eltéréseket kivéve lehetőleg meg egyeznek, — Melsens ugyanis egy sodráno

hálóbol készített gölyóban élő állatokat akként helyezett el, hogy azoknak a sodrony-háló erántenők közt Zeiger K. V. tamar pedig egy szimmetrikus szarvas sodronyburkolat által részben védett, részben védetlen villany merőkön eszközölt mutatóanyagával elméletileg bebizonyítottak, miszerint egy szimmetrikus sodronyburkolaton belül elhelyezett tárgy legyen az akár élőlény: ember vagy állat, meg a legnagyobb fesz erejű áram és villanyos kisülés által sem sérül meg ily sodronyvezetékben, minthogy az inductió (hevívő) villanyossági hatások a legnagyobb feszerejű (légköri) villanyossággal telt és egymásnak szem közt fekvő szimmetrikus sodronyburkolatokkal (vezetékekkel) egymást kölcsönösen fölemésztik, az így védett téren belül villanyossági egyensúly, ugynevezett villanyossági sérhetlenség uralkodik.

A gyakorlatból ezer és ezer példával igazolható, miszerint a villam által azelőtt gyakran, sőt mondhatni, rendszeresen látogatott s főlbe kevésbé megsérült tárgyak később jó villamharitók alkalmazása után még lonok kimélve, vagy ha villanyos kisülés történt is rajtuk, a villam jól vezetettett el a nekül, hogy a haritó vagy a védett tárgy megsérült volna; mutatványe hogy valjak csak néhány érdekes esetet bátorokodok felsorolni.

Szamos magasan fekvő, kimagasló tárgyat, különösen világító- és templomtornyokat meglátogat a villam ilyenul említendő Lichtenberg tudósítása szerint Orsini Gróf Rosenberg -en (Karinthia) fekvő kastélyának temploma, ezt annyiszor érte a villamesapas, hogy a nyári évszakban az Isteni tiszteletet be kellett szüntetni. 1770-ben e templomot egyetlen villamesapas romba döntötte. Ujból történt fölépítése után is folyton látogatta a villam e templomot evenként atlag veve 4-szer 5-ször (megjegyezven, hogy oly szokatlanul erős zivatarok, melyek alkalmával öt, sőt tíz villam esapas is érte egy nap a tornyot, csak egyesekül számítatnak. 1778-ban, minthogy ő kemény villamesapas folyton ismét lőzél állott a ledoléshez ujbol fölépitettek es hegyes villamfogó-poznat alkalmazták rajta, csak 10 év múlva 1808-ban az azelőtti fordulatokhoz képest 20-25-ször helyett-csoször ütött bele a villam, anélkül azonban hogy megsérült volna, mivel a villam az erchegyet erven a haritó aszúken legig fúvta. 1813-ban furdott Fargent jelentése szerint havtakas okmányokból mutatta ki, miszerint a strassburgi Múster tornya az utóbbi 30 év alatt villamesapák által okozott károkok fejeben évi atlagos 1000 frank javítási költségvetéget igényel. Gay-Lussac javaslata alapján készült villamharitók hosszú ideig megóvták e tornyot a villamtól, es csak is egy fölépitésze zivatar alkalmával 1843. július 19-én ken esapott kétszer a villam a székesegyház haritójába, a nekül azonban, hogy az épületet vagy a haritót megsérülte volna, csupan a szivótű 1 em. széles es 8 em. magas erenyhegye olvadt le 5-6 em. magosságra s ambar a szivótű hegye valószínűleg mar az első villamesapas folyton leolvadt, a második esapást megis jól levezette. Ez eset bizonyítja názerint a villamharitó hegyes esues nekül is atmatlanul levezetheti a

villamot. Duprez 141 esetet közül, melyekben a haritokkal ellátott épületekben csak öt villam legesekélyebb kárt sem okozott. Különte tudósok és a természettudományok lapatai gyűjtöttek hasonló adatokat, melyek szerint a jó villamharitók hasznos volta es fontossága, a mit szak körök már régen elismertek, minden tekintetben gyakorlatilag is bebizonyult.

(Folyt. köv.)

Vasuti menetrend.

I. Szarvas-Mezőtúr.

Induló vonatok

7415. 7411. 7413.

reggel d. e. d. n.

3.15. 9.33. 1.55.

Érkező vonatok.

7416. 7412. 7414.

reggel délbe este

8.33. 1.21. 5.44.

II. Szarvas-Mezőhegyes.

Induló vonatok.

8112. 8114.

reggel d. n.

4.10 1.4. 3.

Érkező vonatok.

8111. 8113.

d. n. reggel

1.12. 8.59.

Felelős szerkesztő: Miháfi József.

Kiadó: Sápisky János.

Nyilttér. *)

Med. univ.

Az összes gyógytudományok tudora:

A fővárosi Szt. Rókus-kórház volt második orvosa.

Dr. PETŐ LIPÓT

fogorvos

Szolnok, Szapáry- utca 1505. Terebély-ház.

Foghuzások (Fájdalom nélkül, kéjgáz

Bromaethyllel)

Foglómések-plombirozás.

Műfogak készítése.

*) E rovatban közlötteknek sem alakja sem

aralmáért nem vállal felelőséget

A szerk

HIRDETMÉNY.

LUDYIG ISTVÁN

elismerő oklevéllel kitüntetett okl. gépész Szarvason Tehén-utca 664 sz. alatt készít mindennéven nevezendő

szivattyús házi kutakat

olesón es jótállás mellett, elvállalja azoknak évi

jó karban tartását,

javítását csakoly összegért; készít

sírkertéseket

tartós es esinos kivitelben felszerelve 40 frtól felfelé, minták es minta könyvei barkinek rendelkezésére allanak.

Keres bérbe az idej eséplésre egy 8 loerejű Garniturát

Ugyanitt 2 jó erkölcsű fiu tanoncznak felvétetik.